

§ 183

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Petrus Pennasen toivomusponnosta koskien nuorten
Ruuti.net -aloitejärjestelmän siirtämistä Oikeusministeriön Kunta-
laisaloite.fi -palvelun alustalle**

HEL 2018-005431 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Nuorten aloitejärjestelmä on osa Helsingin nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruutia. Kaupunginhallituksen 18.12.2018 tekemän asettamispäätöksen mukaan nuorten vaikuttamisjärjestelmän toimintaperiaatteet ovat osallisuuden ja vaikuttamisen taitojen oppiminen, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, toisten hyväksi toimiminen, alueellisuus ja yhdessä tekeminen sekä osallistumisen monimuotoisuus. Ruudin toiminta jäsenyyttä neljän toimintamuodon kautta joita ovat omaehtoisen toiminnan tukeminen, edustuksellinen toiminta, osallistuva budjetointi ja yhteiskehittäminen sekä vaikuttamisen tapahtumat.

Nuorten aloitejärjestelmä on yksi nuorten omaehtoisen toiminnan ja vaikuttamisen kanavista. Nuorten aloitejärjestelmä otettiin käyttöön vuonna 2015, kun kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.3.2015, § 84 kaupunginvaltuuston työjärjestyksen muutoksen lisäämällä uuden 25 a §:n nuorten aloitteiden käsittelystä Helsingin kaupungissa. Tällä muutoksella täydennettiin kesäkuussa 2011 käyttöön otettua nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruutia. Nuorten aloitteiden käsittelystä on erillinen kaupunginhallituksen ohje.

Nuorten aloitteella tarkoitetaan helsinkiläisten 13–17-vuotiaiden tekemiä aloitteita kaupungin toimintaan kuuluvissa asioissa. Nuori voi tehdä aloitteen yksin tai yhdessä useamman nuoren kanssa. Nuorten aloitteet voivat koskea esimerkiksi paikallisia tai koko kaupunkia koskevia asioita, oman asuinalueen julkisia palveluita tai muita nuorten elämään liittyviä aiheita.

Helsingissä nuorten aloite tehdään pääsääntöisesti nuorisopalvelukonaisuuden hallinnoimalla vaikuttamisjärjestelmä Ruudin nettisivuilla, ruuti.net/aloitteet –alisivulla olevalla sähköisellä lomakkeella. Aloite voidaan tehdä myös sähköpostitse tai toimittamalla se kaupungin kirjaamoon. Aloitteesta tulee ilmetä sen tekijän nimi, yhteystiedot ja ikä. Aloitteen jättäminen ruuti.net/aloitteet -sivulla ei vaadi tunnistautumista. Nuorisopalvelukonaisuus julkaisee nuorten jättämät aloitteet ja niihin

saapuneet pormestarin tai apulaispormestarin allekirjoittamat vastaukset ruuti.net/aloitteet -sivulla.

Nuorten aloitteiden käsittely poikkeaa hieman muiden kuntalaisaloitteiden käsittelystä Helsingissä. Kaikki kirjaamoon saapuneet nuorten aloitteet viedään nuorisopalvelukokonaisuudesta koostena tiedoksi kaupunginvaltuustoon kaksi kertaa vuodessa. Aloitekoosteen yhteydessä valtuuston tiedoksi menee myös Helsingin nuorisoneuvoston lausunto aloitteista sekä niihin saapuneiden vastausten laadusta. Keväätä 2018 saakka nuorisoneuvoston edustajilla on ollut valtuuston kokouksessa täysi läsnäolo- ja puheoikeus silloin kun nuorten aloitteita käsitellään. Nuorille tämä oikeus on ollut merkittävä vaikuttamisen kokemus.

Helsingin nuorten aloiteprosessissa on haluttu panostaa aloitteentekijän henkilökohtaiseen kohtaamiseen sekä huomioida 13–17-vuotiaiden erityiset tarpeet sekä demokratiakasvatuksellinen ote. Tämän vuoksi järjestelmää vuonna 2015 kehittäessä nähtiin, että osana Ruutia on perusteltua kehittää nuorille oma aloitteen jättämisen ja seurannan kanava jota hallinnoi nuorisopalvelukokonaisuus, joka toimii lähellä nuorten arkea. Nuori saa aloitteeseensa tarvittaessa täydennysapua nuorisopalvelukokonaisuudesta. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja edelleen nuorisopalvelukokonaisuus suosittelee, että vastauksen valmistelija olisi nuoreen yhteydessä henkilökohtaisesti vastausta valmistellessaan.

Kun aloitteen jättämisen sähköinen kanava nuorille on ollut nuorisopalvelukokonaisuuden ylläpitämä ruuti.net, on myös aloitejärjestelmän kehittämisen omistajuus ollut kaupungilla. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee järkevänä valita nuorten aloitteen jättämiseen tulevaisuudessa sellaisen digitaalinen kanava, jossa nuorten aloitteet on mahdollista käsitellä Helsingin nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin mukaisesti nuorten aloitteina.

Peruseriaatteeltaan ruuti.net -aloitekanava ja kuntalaisaloite.fi ovat samanlaisia. Kuntalaisaloite.fi:ssä on käytössä vahva tunnistautuminen, jota tulee käyttää, mikäli haluaa viedä aloitteensa kunnalliseen kansanäänestykseen. Vahva tunnistautuminen myös helpottaa aloitteiden seurantaa ja hallintaa palvelussa. 13–17-vuotiaalle vahvan tunnistautumisen käyttäminen voi olla este aloitteen jättämiselle, sillä harvalla nuorella on käytössään pankkitunnukset, varmennekortti tai mobiilivarmennepalvelu.

Vaihtoehtoisena kirjautumismuotona kuntalaisaloite.fi -kanavassa on sähköpostikirjautuminen. Tätä kirjautumismuotoa käytettäessä ongelmaksi muodostuisi nuorten aloitteiden poimiminen aloitteiden joukosta. Kuntalaisaloite.fi -kanavaan jätetyt aloitteet tulevat automatisoidusti tie-

doksi kirjaamoon, joka diarisoi ne. Sähköpostikirjautumisen kautta jäte-tyssä aloitteessa ei näy aloitteen jättäjän ikää. Nuorten aloitekanavan siirtäminen kuntalaisaloite.fi-palveluun vaatisi siis lisäselvityksiä kirjaa-mokäytäntöjen, kaupungin palautealustan sekä Ahjo-käytäntöjen osal-ta, mikäli kuntalaisaloite.fi-palveluun siirtymisen jälkeenkin haluttaisiin nuorten aloitteille Helsingissä säilyttää oma käsittelyprosessinsa.

Siirrettäessä nuorten aloitekanava kuntalaisaloite.fi:hin tulisi suunnitel-tavaksi myös uudesta nuorten aloitekanavasta tiedottaminen ja kana-van markkinointi niin nuorille kuin heidän parissaan työskenteleville ai-kuisille. Nuorten aloitejärjestelmä ja siihen liittyvä ruuti.net/aloitteet -si-vu on ollut käytössä vasta vuodesta 2015, ja tietoisuus kanavasta on kasvanut pikkuhiljaa. On tärkeää, että nuorten aloitejärjestelmällä on hyvä tunnettuus myös nuorten kanssa työskentelevien aikuisten, eten-kin opettajien ja nuorisotyöntekijöiden keskuudessa. Opettajat ja nuori-sotyöntekijät voivat nuorten parissa työskennellessään rohkaista ja tu-kea nuoria jättämään ideoistaan aloitteita. Kynnys aloitteen jättämiseen on haluttu pitää matalana, ja ruuti.net/aloitteet -kanava on suunniteltu tästä näkökulmasta.

Nuorten aloitejärjestelmään tulee ruuti.net/aloitteet -kanavan kautta vuosittain aloitteita, jotka soveltuisivat asian luonteen vuoksi paremmin esimerkiksi palautekanavaan, tai jotka ovat selkeästi sellaista omaeh-toista toimintaa ja toimenpide-ehdotuksia, jotka voisivat saada nuorten projektiavustusta tai jotka kannattaisi tulevaisuudessa ohjata osallistu-van budjetoinnin prosessiin. Nuorisopalvelukokonaisuudessa tarkastel-laan parhaillaan, kuinka nuorten aloitteen jättämisen digitaalinen kana-va suunniteltaisiin sellaiseksi, että aloitteet, palautteet ja projektiavustu-sasiat ohjautuisivat tehokkaammin oikeisiin kanaviin. Vastaavanlainen uudelleenohjaus olisi kuntalaisaloite.fi -palvelua nuorten aloitekanava-na käyttäessä vaikea toteuttaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että nuorten aloitteen jättämi-sen kanava on syytä säilyttää sellaisella alustalla joka ei edellytä nuo-relta vahvaa tunnistautumista ja joka mahdollistaa 13–17-vuotiaiden nuorten aloitteiden käsittelyn kaupunginhallituksen linjauksen mukai-sesti.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Johanna Laukkanen, suunnittelija, puhelin: 310 89091
johanna.laukkanen(a)hel.fi

Liitteet

11.09.2018

Asia/13

1 Pennanen Petrus, toivomusponsi 1, Kvsto 25.4.2018, asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 28.9.2018 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Petrus Pennanen toivomusponnosta, jossa pyydetään selvittämään nuorten Ruuti.net -aloitejärjestelmän siirtämistä Oikeusministeriön Kuntalaisaloite.fi -palvelun alustalle.

Toivomusponnosta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Johanna Laukkanen, suunnittelija, puhelin: 310 89091
johanna.laukkanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Pennanen Petrus, toivomusponsi 1, Kvsto 25.4.2018, asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano